

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

16 januari 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Jos Geysels –

**betreffende de overheveling van bepaalde financiële middelen
van de Nationale Loterij naar de Vlaamse Gemeenschap**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer John Taylor**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Johan Sauwens.

Vaste leden : mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Marc Olivier, Herman Suykerbuyk, John Taylor, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren André Denys, Jaak Gabriels, Francis Vermeiren ;
de heren Gilbert Bossuyt, Freddy De Vilder, Robert Voorhamme ;

de heren Filip Dewinter, Joris Van Hauthem ;

de heer Johan Sauwens ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Delcroix, Johan De Roo, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Bart Vandendriessche, Johan Weyts ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, Dirk Van Mechelen ;

mevrouw Lydia Maximus, de heren Michiel Vandenbusche, Peter Vanvelthoven ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Vera Dua.

Zie :

77 (BZ 1995)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendement

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken besprak op 26 september 1996 en 8 januari 1997 het voorstel van resolutie van de heer Jos Geysels betreffende de overheveling van bepaalde financiële middelen van de Nationale Loterij naar de Vlaamse Gemeenschap.

I. TOELICHTING

In zijn inleidende toelichting wijst de indiener erop dat er vanuit de winsten van de Nationale Loterij jaarlijks aanzienlijke financiële middelen worden toegekend via organisaties, instellingen en initiatieven waarvan de werking rechtstreeks tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap behoort. In 1988 ging het om 416 miljoen frank voor de welzijnssector en om 249 miljoen frank voor de culturele sector, zoals bleek uit een antwoord van de toenmalige federale staatssecretaris voor Financiën Demeester op een vraag van de indiener in de federale Kamer van 17 maart 1989 (Vragen en antwoorden Kamer, 1988-89, 4497 (Vr. nr. 57)). De indiener argumenteert dat er op die manier een parallel subsidiëringcircuit ontstaat, en baseert zich daarbij op een in bijlage aan dit verslag toegevoegde brief van het Rekenhof aan de voorzitter van de Vlaamse Raad van 8 januari 1990. Daarin wordt onder meer gesteld dat de bij de verdeling van de betrokken middelen gehanteerde financieringstechniek het soevereine en exclusieve gezag ontzenuwt dat moet worden uitgeoefend door de eigen decretale en uitvoerende verantwoordelijke organen van de gemeenschappen. Die door het Rekenhof gewraakte financieringstechniek houdt in dat de betrokken middelen in een afzonderlijke sectie van de nationale begroting zijn ingeschreven en dat de federale minister van Financiën autonoom beslist over de besteding van die middelen, na advies van de bevoegde gewest- of gemeenschapsminister. Het Rekenhof waarschuwt in dit verband ook voor de gevaren verbonden aan multi-subsidiëring.

De indiener legt uit dat het hier een oud zeer betreft, waarover al talloze parlementaire vragen zijn gesteld, onder meer door de heer Leo Peeters. De indiener erkent dat de voormalige minister van Cultuur, de heer Hugo Weckx, inspanningen heeft gedaan om tot een oplossing te komen. Uit het antwoord van minister-president Luc Van den Brande op een interpellatie van 6 april 1995 van de heer Etienne Van Vaerenbergh (Handelingen C 36 – AZRV 2 (1994-1995)) over deze problematiek

blijkt dat de Vlaamse regering in principe voorstander is van de overheveling van de betrokken middelen van de Nationale Loterij. Het zou volgens de indiener wenselijk zijn dat het Vlaams Parlement via de voorliggende resolutie de aandacht nogmaals vestigt op het probleem en de regering aanspoort om die overheveling spoedig en met meer nadruk dan vroeger ter sprake te brengen op het Overlegcomité, en om de nodige initiatieven te nemen om deze overheveling te realiseren. De indiener stelt voor om de oorspronkelijk in het voorstel opgenomen richtdatum van 1 januari 1997 te vervangen door 1 januari 1998 en dient daartoe een amendement in (Stuk 77 (BZ 1995) – Nr.2).

II. BESPREKING

Mevrouw Mieke Van Hecke kan het voorstel van resolutie ten volle onderschrijven omdat de huidige regeling inderdaad dysfunctioneel is en een volledige overheveling van de betrokken middelen zich bijgevolg opdringt. De heren Paul Van Grembergen en Robert Voorhamme verklaren zich eveneens akkoord met het voorstel.

De heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, verwijst voor het standpunt van de Vlaamse regering inzake de door de indiener aangekaarte problematiek naar het hierboven reeds aangehaalde antwoord op de interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh. Dit standpunt sluit volgens hem aan bij de voorliggende resolutie. Wel stelt hij dat er vooralsnog geen uitzicht bestaat op een spoedige overheveling van de betrokken middelen naar de gemeenschappen en gewesten. Hij stipt verder aan dat de federale regering op 20 december jl. een nieuw koninklijk besluit heeft goedgekeurd tot bepaling van de doeleinden van openbaar nut, waarvoor een deel van de winst van de Nationale Loterij wordt bestemd. Enerzijds houden deze wijzigingen rekening met de evoluties van de jongste jaren in de betrokken sectoren en regelgeving, anderzijds is er ook een uitbreiding van de mogelijke subsidiëring. Deze tekst werd evenwel nog niet gepubliceerd. De minister-president acht het hoe dan ook raadzaam dat de betrokkenheid van gemeenschappen en gewesten bij de verdeling van de betrokken middelen wordt versterkt en dat het initiatiefrecht van de gemeenschappen en gewesten ten volle wordt gewaarborgd inzake die materies waarvoor ze bevoegd zijn. Ten slotte stelt de minister-president een aantal cijfergegevens ter beschikking van

de commissieleden, die hem werden overgemaakt door de diensten van de Nationale Loterij. Daaruit blijkt dat het totale budget van de Nationale Loterij in 1995 7,5 miljard frank bedroeg. Voor 'Vlaamse' bevoegdheden werd in dat jaar 1.442 miljoen frank uitgetrokken en in 1996 1.415 miljoen frank. De gedetailleerde cijfers worden als bijlage aan dit verslag toegevoegd.

III. STEMMING

Het amendement van de indiener wordt met 10 stemmen unaniem aangenomen. Het aldus gewijzigde voorstel van resolutie wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE

Johan SAUWENS

John TAYLOR

IV. TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat er vanuit de winsten van de Nationale Loterij jaarlijks aanzienlijke financiële middelen worden toegekend via organisaties, instellingen en initiatieven waarvan de werking rechtstreeks tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap behoort (249 miljoen frank voor de culturele sector in 1988, 416 miljoen frank voor de welzijnssector in 1988) ;
  - overwegende dat hierbij een parallel subsidiëringscircuit ontstaat dat op geen enkele wijze kan worden gecontroleerd door het Vlaams Parlement ;
  - overwegende de opmerkingen dienaangaande van het Rekenhof, dat in zijn brief van 8 januari 1990 aan de Vlaamse Raad stelt dat deze financieringstechniek via middelen die in de afzonderlijke sectie van een nationale begroting zijn ingeschreven, het soeverein en exclusief gezag dat moet worden uitgeoefend door de eigen decretale en uitvoerende verantwoordelijke organen van de gemeenschappen, ontzenuwt ;
  - vraagt aan de Vlaamse regering :
    - op de eerstvolgende vergadering van het Overlegcomité de overheveling naar de Vlaamse Gemeenschap ter sprake te brengen van gelden die door de Nationale Loterij worden toegekend aan organisaties, instellingen en initiatieven in Vlaanderen die zich situeren in beleidsdomeinen die tot de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren ;
    - initiatieven te nemen om deze overheveling te realiseren voor 1 januari 1998.
-

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Brief van het Rekenhof aan de voorzitter van de Vlaamse Raad van 8 januari 1990

UR/MM-4/28

Mijnheer de Voorzitter,

Het Hof wenst uw aandacht te vestigen op de wijze waarop de Nationale Overheid uitvoering geeft aan de laatste zinsnede van het tweede lid van artikel 1 van de wet van 6 juli 1964 betreffende de Nationale Loterij, nl. door het begrip "doelstellingen van openbaar nut te bepalen door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit" te verruimen tot aangelegenheden die door de achtereenvolgende staatshervormingen opgedragen zijn aan de Gemeenschappen, hetgeen in tegenspraak lijkt te zijn met de regels die in verband met de bevoegdheid van de Staat respectievelijk de Gemeenschappen zijn ingevoerd.

Zodoende ontstaat er een parallel financieringscircuit - lees subsidiëring door de Nationale Loterij - inzake culturele en persoonsgebonden aangelegenheden. Naast de traditionele gevaren verbonden aan de multi-subsidiëring (controle) geldt hier nog een bijkomend bevoegdheidsbezwaar (beleidscriteria, cultuurpactwet, enz...).

Deze financieringstechniek, via middelen die in de afzonderlijke sectie van een nationale begroting zijn ingeschreven, ontzenuwt het soeverein en exclusief gezag dat moet uitgeoefend worden door de eigen decretale en uitvoerende verantwoordelijke organen van de Gemeenschapp

Op last :
De Griffier,

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

F. VAN DEN HEEDE.

J. VAN de VELDE

Aan de heer Voorzitter van de Vlaamse Raad.

BIJLAGE II

Overzicht van de door de Nationale Loterij ter beschikking gestelde subsidies,
in 1995 en 1996, op Vlaams en federaal niveau

Rubrieken 1 t/m 14 - dienstjaren 1995 en 1996	VLAAMSE GEMEENSCHAP	
K.B. van 02.03.1995-dienstjaar 1995 (voorlopige cijfers)	1995	
K.B. van 25.02.1996-dienstjaar 1996 (voorlopige cijfers)		1996
2.1 Instellingen die minder-validen opvangen	160.600.403	180.600.403
2.2 Beschermende werkplaatsen	111.184.957	111.184.957
2.3 Bijzonder Onderwijs	16.471.700	16.471.700
2.4 Jeugdzorg	20.590.029	20.590.029
2.5 Rusthuizen voor zorgbehoevende bejaarden	41.179.712	41.179.712
2.6 Kind en Gezin	23.430.439	42.486.619
2.7.1.a Jeugdbewegingen	9.545.991	9.545.991
2.7.1.b Toerisme	16.401.019	16.401.018
2.7.2 Sportfonds	234.302.663	234.302.662
2.8.a Cultuur	223.844.535	223.844.535
2.8.c Films	14.058.264	14.058.263
2.10 Natuur en milieubescherming	0	0
2.11.a Wetenschappelijk Onderzoek : punctuele projecten	8.448.452	8.164.750
2.11.c N.F.W.O.	214.325.718	206.965.000
2.11.d Jonge Vorschers	137.500.000	165.000.000
2.11.e Humane Wetenschappen	43.024.039	41.525.000
2.12 Dierenbescherming	0	0
2.13 Nationaal Prestige	*60.918.565	27.570.250
2.14 Activiteiten in brede zin	*106.842.227	55.387.370
2.14 Armoedeprojecten	0	*19.056.180
Totaal	1.442.668.713	1.415.314.439
* + federale dossiers		
Federale dossiers		
K.B. 02.03.1995 - dienstjaar 1995 (taalsleutel 95)	1995	
K.B. 25.02.1996 - dienstjaar 1996 (voorlopige taalsleutel 1996)		1996
1.1 Ontwikkelingssamenwerking	2.520.000.000	2.520.000.000
1.2 Nationale Kas voor Rampenschade	594.000.000	250.000.000
1.3 Koning Boudewijnstichting	324.598.000	400.000.000
1.4 Overlevingsfonds Derde Wereld	750.000.000	750.000.000
3.1 Antwerpen 93	0	38.000.000
3.2 Nationaal Prestige (compensatie Antwerpen 93)	0	25.815.190
3.3 Sportfonds van de Duitstalige Gemeenschap	0	526.790
3.4 Brandweerdiensten	0	49.000.000
2.7.1a Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité	56.805.000	61.036.000
2.11.b Nationale Wetenschappen	78.225.526	78.250.000
2.15 Migranten	259.969.152	313.000.000
Totaal	4.583.597.678	4.483.627.980

Ontwerp budgetaanpassing NW 1995

KB 02.03.1995	Globaal budget	Vlaams budget	Glijdingen	Aangepast VL	Globaal budget
Globale winst	7.200.000.000				7.200.000.000
1.1. ABOS	2.520.000.000				2.520.000.000
1.2. Rampenschade	594.000.000				594.000.000
1.3. Koning Boudewijn	324.598.000				324.598.000
1.4. Derde wereld	750.000.000				750.000.000
2.1. Minder-validen	280.868.000	160.600.403	50.000.000	210.600.403	330.868.000
2.2. Werkplaatsen	194.447.000	111.184.957	-70.000.000	41.184.957	124.447.000
2.3. Onderwijs	28.807.000	16.471.700	10.000.000	26.471.700	38.807.000
2.4. Jeugdrechtlers	36.009.000	20.590.029		20.590.029	36.009.000
2.5. Rusthuizen	72.018.000	41.179.712		41.179.712	72.018.000
2.6. Kind en gezin	40.575.000	23.430.440		23.430.440	40.575.000
2.7. BOIC	56.805.000				56.805.000
2.7. Jeugd	16.531.000	9.545.991		9.545.991	16.531.000
2.7. Toerisme	28.402.000	16.401.019		16.401.019	28.402.000
2.7. Sportfondsen	405.747.000	234.302.663		234.302.663	405.747.000
2.8. Cultuur	465.160.000	223.844.535		223.844.535	465.160.000
2.8. Film	24.345.000	14.058.264		14.058.264	24.345.000
2.10. Natuur			10.000.000	10.000.000	10.000.000
2.11. Wetenschap	811.495.000	411.806.307		411.806.307	811.495.000
2.13. Nationaal prestige	105.494.000	60.918.565		60.918.565	105.494.000
2.14. Diverse activiteiten	185.021.000	106.842.227		106.842.227	185.021.000
2.15. Migranten	259.678.000				259.678.000
	0				0
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Taalsleutel 95 VL 57,746% FR 41,409% DT 0,845 % </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Punt 2.13 moet nog aangepast worden met een glijding FR van 122.126 F </div> </div>					